

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

819

Vragen van het lid **Arib** (PvdA) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de onoorbare praktijken van de IVF-kliniek Geertgen* (ingezonden 22 november 2011).

Antwoord van minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 1 december 2011).

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van de klachten van vrouwen die in behandeling zijn geweest inde In Vitro Fertilisation IVF-kliniek Geertgen?¹

Antwoord 1

Ik heb kennis genomen van betreffende uitzending.

Vraag 2

Is het waar dat deze kliniek zich al jaren schuldig maakt aan onoorbare praktijken, zoals anoniem doneren van eicellen en zaadcellen en andere praktijken?

Antwoord 2

Op grond van de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting (WDKB) is de Geertgen-kliniek verplicht gegevens over donoren aan te leveren bij de Stichting Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting (SDKB). Het gaat hierbij om de medische, fysieke, sociale en de persoonsidentificerende gegevens van de donor. De SDKB bewaart en beheert de donorgegevens en verstrekt op verzoek bepaalde gegevens aan het kind, de ouders en de huisarts van het kind. Ook wanneer er in Nederland een kunstmatige donorbefruchting wordt verricht met behulp van sperma afkomstig van een buitenlandse spermabank, moeten de gegevens door de Nederlandse verrichter van kunstmatige donorbefruchting worden aangeleverd bij de SDKB. De SDKB ziet er op toe dat de klinieken deze gegevens aanleveren.

Het aantal donoren waarover de Geertgen kliniek gegevens heeft aangeleverd tot en met 2010 wordt vermeld in het jaarverslag van de SDKB. Ik heb op dit moment geen redenen om aan te nemen dat de Geertgen kliniek niet aan de eisen van de WDKB voldoet.

¹ Nieuwsuur d.d. 17 november 2011.

Vraag 3

Is het waar dat uw departement al jaren in een conflict met deze kliniek is verwickeld? Zo ja, waar gaat dit conflict over?

Antwoord 3

Nee, dat is niet waar. Wel is het zo dat er op het moment een beroepszaak loopt, omdat ik de vergunningaanvraag van de Geertgen-kliniek heb afgewezen. Omdat deze beroepszaak nog onder de rechter is, kan ik hier nu verder niets over meedelen.

Vraag 4

Zijn er al eerder signalen bij de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) over misstanden en wetsovertredingen binnen deze kliniek binnengekomen? Zo ja, welke signalen en welke actie heeft de Inspectie daarop ondernomen? Welke wettelijke regels maakten en maken het de Inspectie onmogelijk om in te grijpen in deze kliniek?

Antwoord 4

In mijn antwoorden op vragen van de heer Van Gerven gaf ik reeds aan dat de IGZ geen aanwijzingen heeft dat er zich misstanden of wetsovertreding voordoen binnen de Geertgen-kliniek (2011Z18923) (zie antwoord 10).

Vraag 5

Welke signalen zouden in dit geval aanleiding geven voor de Inspectie om tot actie over te gaan cq de kliniek te sluiten?

Antwoord 5

Aanwijzingen voor onverantwoorde risico's in de patiëntenzorg of een mogelijke wetsovertreding zijn reden voor de IGZ om nader onderzoek te doen. Indien dit onderzoek onverantwoorde risico's of wetsovertreding bevestigt, zal de IGZ overgaan tot actie. Het type actie hangt af van de overtreding of het risico.

Vraag 6

Zijn er vergelijkbare gevallen bij u en de IGZ bekend, waarbij het zo duidelijk is dat er misstanden zijn, zoals slechte kwaliteit van zorg, waarbij de IGZ machteloos heeft zitten toekijken? Zo ja, welke?

Antwoord 6

Nee, wanneer er immers misstanden bekend zijn bij de IGZ, volgt er passende (proportionele) actie.

Vraag 7

Is het waar dat de IVF-kliniek Geertgen de wet overtreedt door anoniem donorschap te accepteren? Zo ja, waarom is niet ingegrepen? Wat zijn de sancties die hierop staan?

Antwoord 7

Zie mijn antwoord op vraag 2.

Vraag 8

Is het waar dat de IVF-kliniek Geertgen IVF verricht zonder een vergunning van uw ministerie? Hoe kan dit? Hoe waarborgt u de kwaliteit van de IVF-behandeling in Geertgen?

Antwoord 8

Op grond van de Wet op bijzondere medische verrichtingen (WBMV) is het buiten het menselijk lichaam tot stand brengen van embryo's vergunningplichtig. Dit is de verrichting die de Geertgen kliniek in Düsseldorf laat uitvoeren, omdat de kliniek zelf geen vergunning heeft voor het verrichten van deze handeling. De Geertgen kliniek handelt hiermee niet in strijd met de WBMV en het IVF planningsbesluit.

Voor beantwoording van uw vraag over toezicht op de kwaliteit van zorg, verwijs ik naar mijn antwoorden op vragen van de heer Van Gerven over dit onderwerp (zie antwoord 10).

Vraag 9

Biedt volgens u de huidige wetgeving Wet bijzondere medische verrichtingen (WBMV), IVF Planningsbesluit, Wet veiligheid en kwaliteit lichaamsmateriaal (WVKL), Embryowet) voldoende mogelijkheden om dit soort praktijken tegen te gaan? Zo nee, welke aanvullende wet- en regelgeving acht u nodig om dit soort praktijken te voorkomen? Kunt u precies aangeven welke bepalingen cq artikelen in deze kliniek worden overtreden?

Antwoord 9

In mijn antwoorden op vragen van de heer Van Gerven heb ik aangegeven mij nader te willen beraden op de vraag of de handelswijze van Geertgen, waar het gaat om het systeem van faire wederkerigheid, past binnen de Nederlandse wetgeving en in het bijzonder binnen artikel 5 Embryowet (zie antwoord 5 en 6).

Vraag 10

Kunt u aangeven hoeveel verzekeraars behandelingen die door IVF-kliniek Geertgen worden verricht vergoeden?

Antwoord 10

Op de website van de Geertgen-kliniek staat een lijst van verzekeraars waarmee de kliniek overeenkomsten heeft gesloten.

Vraag 11

Klopt het dat IVF-kliniek Geertgen de door de Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie opgestelde richtlijnen aan zijn laars lapt? Zo ja, vindt u dat de richtlijnen een wettelijke basis moeten krijgen?

Antwoord 11

Instellingen als de Geertgen-kliniek dienen verantwoorde zorg te leveren zoals bedoeld in de Kwaliteitswet Zorginstellingen. Om te bepalen wat onder gegeven omstandigheden verantwoorde zorg is, worden (onder andere) richtlijnen van beroepsgroepen als uitgangspunt genomen. Met deze richtlijnen wordt de open normstelling van de Kwaliteitswet ingevuld. Gelet hierop vind ik het niet noodzakelijk om de richtlijnen een wettelijk basis te geven.

Vraag 12

Gaat u maatregelen nemen gericht tegen het huidige beleid van de Geertgen kliniek? Zo nee waarom niet? Zo ja, welke?

Antwoord 12

Op het moment zie ik daar geen reden toe. De uitkomst van het onder vraag 9 genoemde nader beraad zou daarin mogelijk verandering kunnen brengen. Daar wil ik echter nu niet op vooruit lopen.

Vraag 13

Bent u bereid deze schriftelijke vragen te beantwoorden voor donderdag 24 november 2011, 11 uur?

Antwoord 13

Nee.